

การพัฒนาคู่มือยาฉีด Injectable Drugs ในรูปแบบ online โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่

ธัญยานี พิมสารี, ภม. กลุ่มงานเภสัชกรรม โรงพยาบาลนครพิงค์

กลุ่มงานเภสัชกรรม

รพ.นครพิงค์

บทนำ

ยาฉีด เป็นยาที่อยู่ในรูปแบบสารละลายสำหรับฉีดเข้าสู่เนื้อเยื่อหรือหลอดเลือด มีทั้งอยู่ในรูปสารละลายที่สามารถดูดออกมาฉีดได้ทันทีและชนิดผงที่ต้องผสมกับตัวทำละลายก่อนฉีด ทั้งนี้ในขั้นตอนการฉีดต้องคำนึงถึงปัจจัยหลายอย่าง เช่น ขนาดยาที่เหมาะสมสำหรับผู้ป่วยแต่ละราย, วิธีการเตรียมยา ชนิดของตัวทำละลายที่เข้ากันได้, ความเข้มข้นของยาหลังผสม, ความคงตัวของยา, อัตราเร็วในการบริหารยา เป็นต้น เนื่องจากยาฉีดเป็นยาที่ดูดซึมเข้าสู่ร่างกายและออกฤทธิ์อย่างรวดเร็ว หากเกิดความคลาดเคลื่อนในขั้นตอนการเตรียมยาและบริหารยาอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้ป่วยได้ซึ่งข้อมูลเหล่านี้บุคลากรทางการแพทย์ ไม่ว่าจะแพทย์ เภสัชกร หรือพยาบาล มักจะมีคำถามสอบถามมายังงาน เภสัชสนเทศเป็นประจำ ทั้งนี้เพื่อให้การปฏิบัติงานมีความถูกต้องและปลอดภัยกับผู้ป่วยตามมาตรฐานของโรงพยาบาลและการบริการสาธารณสุขอย่างที่สุด การเตรียมข้อมูลเพื่อสนับสนุนจึงมีความจำเป็น ก่อนหน้านี้การเข้าถึงข้อมูลเหล่านี้ของบุคลากรทางการแพทย์เป็นการสอบถามโดยตรงกับเภสัชกรของงานเภสัชสนเทศและข้อมูลต่างๆ ส่วนใหญ่จัดเก็บในรูปแบบคู่มือที่เป็นรูปเล่ม ซึ่งทำให้การค้นข้อมูลทำได้ยากจัดและใช้เวลาค่อนข้างมาก ผู้จัดทำจึงได้พัฒนาระบบสารสนเทศ ข้อมูลยาฉีดให้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ จัดเก็บและแสดงไว้ที่พื้นที่บนเว็บไซต์ของกลุ่มงานเภสัชกรรม โดยข้อมูลจะได้รับการตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ การจัดทำข้อมูลในรูปแบบดังกล่าวจะช่วยให้บุคลากรทางการแพทย์สามารถเข้าถึงได้ข้อมูลได้อย่างสะดวก และรวดเร็วกว่าเดิม ช่วยสนับสนุนการทำงานของบุคลากร ทำให้เตรียมยาและบริหารยาฉีดได้อย่างถูกต้อง อีกทั้งยังช่วยลดความเสี่ยงในการเกิดความคลาดเคลื่อนทางยา ส่งผลให้ผู้ป่วยได้รับยาที่ถูกต้องและปลอดภัยมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาการเข้าถึงข้อมูลยาฉีดที่มีใช้ในโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ส่งผลให้บุคลากรทางการแพทย์สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน โดยเพิ่มโอกาสการเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และทันสมัย ลดระยะเวลาในการสืบค้นข้อมูล ช่วยเพิ่มความสะดวกในการปฏิบัติงานมากขึ้น

วิธีการศึกษา

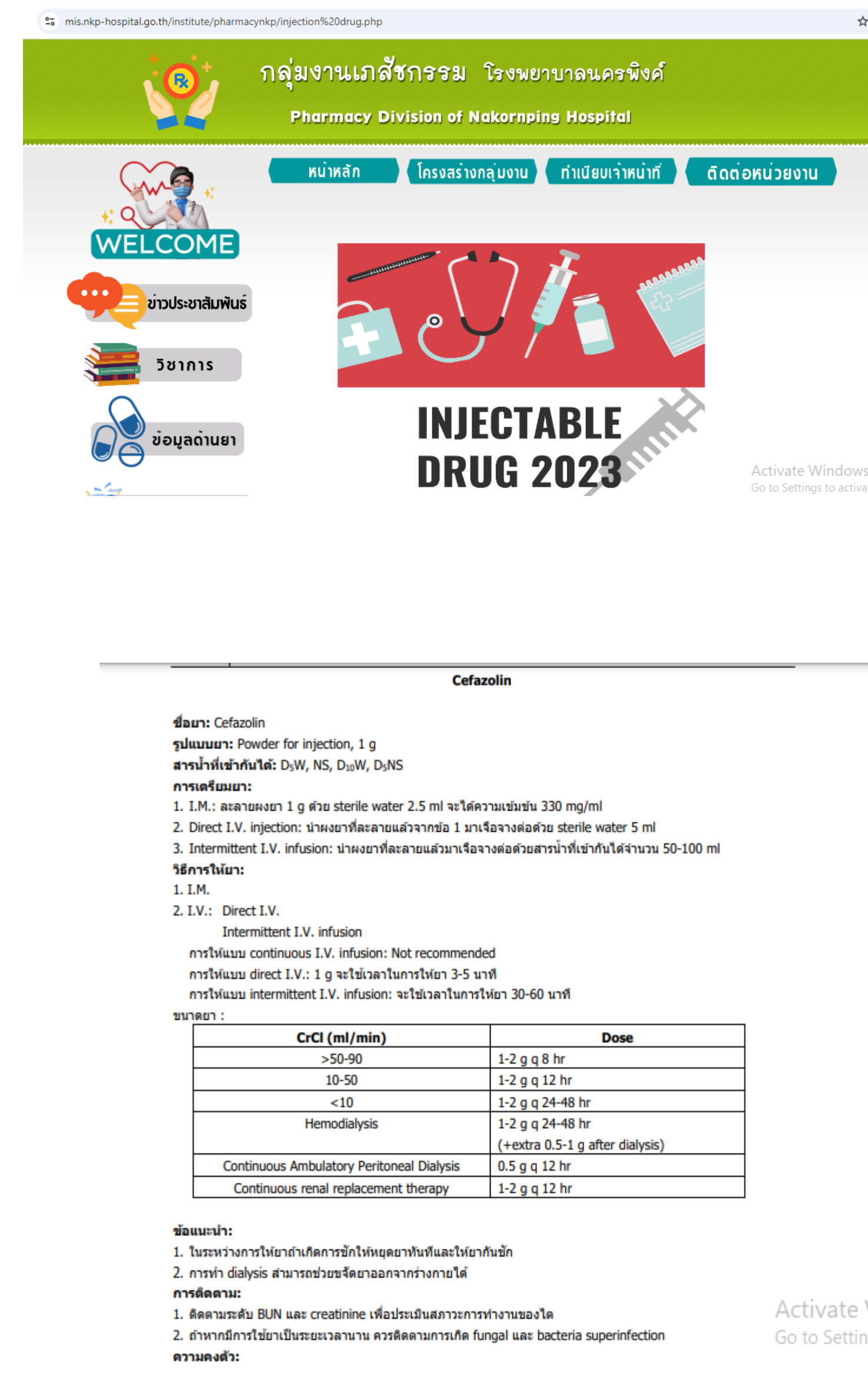
การพัฒนาคู่มือยาฉีดเพื่อเผยแพร่ลงในเว็บไซต์ กลุ่มงานเภสัชกรรม ในโปรแกรม Management Information System (MIS) ซึ่งเป็นระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการและการบริหาร ของโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ มีขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดรายการยาฉีดที่ต้องการพัฒนาทำเป็นคู่มือในรูปแบบออนไลน์ โดยรายการนั้นเป็นรายการที่มีอยู่ในบัญชียาโรงพยาบาลนครพิงค์ ปี 2566
2. ค้นหาหาข้อมูลของรายการยาฉีดแต่ละรายการจากเอกสารอ้างอิงที่น่าเชื่อถือ ได้แก่ Drug Information Handbook, Handbook on injectable Drugs
3. สรุปเนื้อหา เขียนข้อมูลลงในโปรแกรม Adobe Dreamweaver
4. เผยแพร่คู่มือยาฉีด Injectable Drugs ใน MIS ของโรงพยาบาลนครพิงค์

ผลการศึกษา

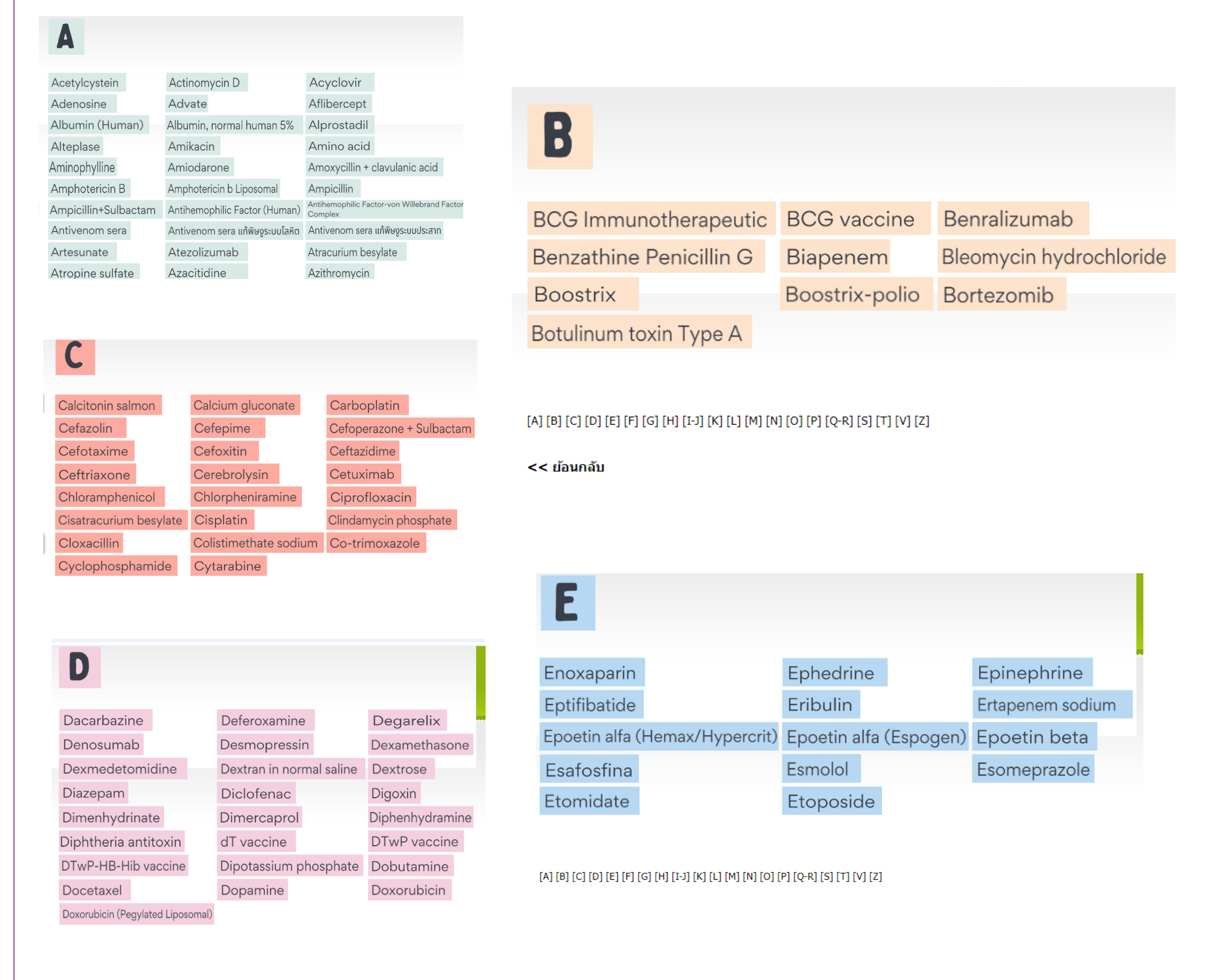
ในปีงบประมาณ 2566 ได้จัดทำคู่มือยาฉีดจำนวน 287 รายการ เผยแพร่ในเว็บไซต์ของกลุ่มงานเภสัชกรรม โปรแกรม MIS ของโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ดังรูปโดยมีเนื้อหาที่ครอบคลุมข้อมูลที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานได้แก่

1. ชื่อยา ขนาดยา และรูปแบบยา
2. สารน้ำที่เข้ากันได้
3. การเตรียมยา
4. วิธีการให้ยา
5. ขนาดยา
6. ข้อแนะนำ
7. การติดตาม
8. ความคงตัว

ผลการศึกษา

โดยการจัดเนื้อหา จะแบ่งกลุ่มยาโดยการแยกเรียงตามตัวอักษร เพื่อให้สะดวกต่อการค้นหาข้อมูล ตัวอย่างดังรูป

สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

การพัฒนาคู่มือยาฉีด ในรูปแบบ online งานเภสัชสนเทศ กลุ่มงานเภสัชกรรม โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ได้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการใช้ยาฉีด โดยรวบรวมข้อมูล ซึ่งประกอบด้วยชื่อยา ขนาดยา รูปแบบยา สารน้ำที่เข้ากันได้ การเตรียมยา วิธีการให้ยา ขนาดยา ข้อแนะนำ การติดตาม รวมถึงความคงตัวของยาหลังละลายผงยา และความคงตัวหลังเจือจางยาด้วยสารน้ำชนิดต่างๆ โดยอ้างอิงจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ เช่น Drug Information Handbook, Handbook on injectable Drugs รวมถึงข้อมูลความคงตัวจากบริษัทยา ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์แก่ผู้ปฏิบัติงานในการตอบคำถามเรื่องการเตรียมยาฉีดและบริหารยา ได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง ผ่านช่องทางเว็บไซต์ของกลุ่มงานเภสัชกรรม ช่วยลดความคลาดเคลื่อนด้านการบริหารยา และลดเวลาในการสืบค้นข้อมูล ส่งผลให้ผู้ป่วยได้รับยาที่มีประสิทธิภาพอย่างเหมาะสมและปลอดภัย เป็นไปตามมาตรฐานโรงพยาบาลและบริการสุขภาพ

ติดต่อ
 ญ.ธัญยานี พิมสารี
 งานเภสัชสนเทศ กลุ่มงานเภสัชกรรม
 โรงพยาบาลนครพิงค์
 thun035@yahoo.com
 053-999200 ต่อ 2279

เอกสารอ้างอิง

1. Corbett A.H. Dana W.J. Fuller M.A. and et al., Drug Information Handbook. 28th Edition, Wolters Kluwer clinical drug information, Inc., 2019- 2020
2. Trissel L.A., Handbook on injectable Drugs. 16th Edition. American Society of Hospital Pharmacist, Inc., 2010